

Kvalitet i lægemiddelbehandlingen – sådan kan det organiseres

Mange patienters medicinliste bliver med tiden lang og kompliceret. Behandlingen kan være påbegyndt af andre. Ofte fortaber den oprindelige indikation sig i det uvisse, og ordinationen risikerer derfor at fortsætte i lang tid uden plan.

Tid er en mangelvare i almen praksis. Medicingennemgang og oprydning i FMK tager tid. Det bliver dog hurtigt tidsbesparende, når FMK er ajourført, og der er foretaget medicingennemgang. Og så er det til gavn for patienterne og de sundhedspersoner, der er involveret i samarbejdet med dig om patienternes medicinering.

Nedenfor finder du inspiration til gode rutiner i arbejdet for kvalitetssikring af patientens medicinering.

Hvis du har brug for hjælp til at komme i gang, kan du kontakte en regional lægemiddelkonsulent.

Hvad kan du gøre?

1. Vælg den patientgruppe, der skal fokuseres på:
 - Sygdom (fx forhøjet blodtryk, demens, depression)
 - Type (fx skrøbelige ældre, storforbrugere af medicin)
 - Lægemiddel (fx AK, PPI)
2. Identificér patientgruppen fx via Datafangst
3. Gennemgå patientgruppens medicinlister. Identificér og fastlæg interventioner i forhold til guidelines, fx:
 - Er der fortsat indikation?
 - Over- eller underdosering?
 - Seponering? -se Seponering af medicin, IRF, Rationel Farmakoterapi nr. 7, 2014
 - Ændringer til mere rationel behandling?
 - Ubehandlede indikationer?
 - Compliance?
4. Gennemfør interventionerne én ad gangen, og følg op, fx vha. Datafangstrapporter og samtale med patienterne

Hvordan gør du?

1. Det skal være en fælles beslutning i praksis at arbejde systematisk med kvalitet i lægemiddelbehandlingen
2. Afsæt tid i kalenderen - fx et halvt år frem
3. Involver praksispersonalet – de kan fx:
 - Finde patienter i patientgruppen
 - Ajourføre medicinkort
4. Involver patienterne:
 - Sygdomsforståelse
 - Udskriv medicinliste (hvad tager du og hvordan?)
 - Behandlingsaccept
 - Opfølgning på ændringer
5. Dokumentér aftaler om ændringer i behandlingen i journalen

Hvad får du ud af det?

1. Øget faglighed og bedre kvalitet i patienternes behandling
2. Bedre og opdaterede data i FMK
3. På sigt skulle indsatsen gerne give en tidsmæssig og økonomisk gevinst, da:
 - arbejdsgangene bliver mere effektive
 - der er særlige ydelser (se faktaboks på bagsiden)

Hvordan kan du organisere arbejdet med medicinafstemning, -gennemgang og receptfornyelser i praksis?

Ajourføring af FMK

Tryk "Ajourfør" eller "Afstem"¹ i FMK, hver gang en medicinliste er ajourført – herved kan andre sundhedspersoner se, at der er taget stilling til, at dette er den aktuelle medicin.

Ajourfør også FMK, når du indlægger en patient eller henviser til anden behandler.

Medicingennemgang

- Kan risikomedicin undværes eller erstattes af andet? (jf. IRF's liste over lægemidler, hvor indikationen bør revurderes hos ældre)
- Kan forebyggende og symptomlindrende behandling seponeres? -Tænk i bivirkninger og forventet restlevetid
- Sortér medicinlisten efter ATC-kode. Herved grupperes medicinen efter anatomi, hvilket giver et godt overblik - fx står alle kardiologiske præparater samlet, alt smertestillende osv.

Receptfornyelse

Fornyelse af medicin: Sekretæren ser efter, om patienterne har været til de aftalte kontroller, ellers aftales der tid hertil med det samme.

Udarbejd instruktioner for receptfornyelser. Så fremgår det klart, hvilke kompetencer du har givet til personalet. Også for nyansatte vil instruktionen være en hjælp til at sikre et bedre og hurtigere overblik over arbejdsgangene ved receptfornyelse.

Nogle regioner laver kurser i arbejdsgange ved receptfornyelse. Kontakt evt. din regionale lægemiddelkonsulent herom.

Samarbejde med hjemmeplejen/plejecenter

Samarbejde om systematisk medicingennemgang med hjemmeplejen/plejecenter kan aftales.

HVORNÅR ER DET MULIGT?

Opsøgende hjemmebesøg for den ældre, skrøbelige patient (ydelse 0121)

Hos de svageste og plejehjemsboere tilstræbes et årligt opsøgende hjemmebesøg sammen med hjemmeplejen. Her gennemgås medicinlisten, der sammenholdes med, hvad patienten aktuelt tager. Alle lægemidler tages op til overvejelse i forhold til fortsat relevans. Hvis der er tvivl om nødvendigheden af et lægemiddel, bør det seponeres på prøve. På den måde slipper man faktisk af med en del præparater og mindsker polyfarmaci.

Opfølgende hjemmebesøg efter udskrivelse fra hospital (ydelse 4250)

Når "tunge patienter" udskrives fra sygehuset, arrangeres opfølgende hjemmebesøg, der koordineres med hjemmesygeplejen. Her gennemgås medicinen, ændringer foretages, og plan for opfølgning laves.

Årskontrol af kronisk syge (ydelse 0120)

Her er der også anledning til en kritisk gennemgang af medicinen.

¹ Begrebet "afstemning" i FMK erstattes fremadrettet af "ajourføring"